

ВІЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

3.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 9-го Января — 1845 — Wilno. WTOREK, 9-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2 Января.

По Высочайшей волѣ, 25-го Декабря, въ день праздника Рождества Христова и воспоминанія объ избавленіи Россіи отъ нашествія непріятеля въ 1812 году, происходилъ, во время молебствій, парадъ въ залахъ Зимняго Дворца и въ Портретной Галерей Россійскихъ Генераловъ, участвовавшихъ въ войнѣ 1812, 1813 и 1814 годовъ. Парадъ, по именинѣ людей съ медалями въ память 1812 года или за взятіе Парижа, составлялъ былъ изъ чиновъ, имѣющихъ медали за Персидскую, Турецкую и Польскую войну, и преимущественно изъ кавалеровъ Военнаго Ордена.

Всѣмъ парадомъ изволилъ командовать Его Императорское Высочество, Главнокомандующій Гвардейскимъ и Гренадерскимъ Корпусами; всею Пѣхотою, Генераль-Лейтенантъ Моллеръ 1-й; всею Кавалеріею, Генераль-Адъютантъ Кноррингъ.

Во время церковнаго служенія, въ Георгиевской и Бѣлой залахъ, гдѣ стояли войска, совершалось молебствіе, съ кощнопреклоуеніемъ, у приготовленныхъ наосеѣ.

Въ Портретной Галерей, гдѣ собраны были особы, участвовавшія въ Отечественнѣй Войнѣ или во взятіи Парижа, духовенство, по принесеніи Всевышнему благодарственнаго моленія за освобожденіе Россіи въ 1812 году отъ нашествія непріятеля, провозгласило многогласіе Императорской Фамиліи и христіанскому воинству, а также произнесло молитву объ успокоеніи души въ Бозѣ почивающаго Императора Александра I.

По окончаніи молебствія, Его Императорское Величество изволилъ обходить войска, сопровождаемый Преосвященнѣйшимъ Митрополитомъ Антоніемъ, который окроплялъ знамена Святою водою.

Послѣ сего, Государь Императоръ, объявивъ войскамъ благодарность за оказанное ими въ службѣ усердіе, изволилъ приказать отнести знамена въ свои мѣста.

Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Владиміра 2-й степени, Генераль-Лейтенанты, Начальники Дивизій: 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской, Ланской 1-й, и 22-й Пѣхотной, Толмачевъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, 20-го Декабря, назначены: состоящій по Военно-Учебнымъ Заведеніямъ Полковникъ Винтуловъ Директоромъ Михайловска-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 2-go Stycznia.

З Найвысшей воли, 25-го Grudnia, в день свѣта Божьего Народженія и памятки збавленія Россіи отъ нажсція неприжациѣ в 1812 року, odbywała się, в czasie nabożeństwa, parada w salach Zimowego Pałacu i Portretowej Galeryi Rosyjskich Jenerałów, którzy mieli udział w wojnie 1812, 1813 i 1814 roku. Parada z powodu niedostatku osób z medalami na pamiątkę 1812 roku lub za wzięcie Paryża, złożona była z wojskowych, posiadających medale za Perską, Turcką i Polską wojnę, a szczególniej z Kawalerów Wojskowego Orderu.

Całą paradą raczył dowodzić Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ, Głównodowodzący Korpusami Gwardyi i Grenadierów; całą Piechotę Jeneral-Porucznik Moller 1-szy; całą zaś Jazdą, Jeneral-Adjutant Knorring.

W czasie kościelnego nabożeństwa, w sali Św. Jerzego i Białej, gdzie uszykowane były wojska, odprawione były modły, z przykłonieniem, przy ustawionych umyśle pulpitach.

W Galeryi Portretowej, gdzie zebrane były osoby, które miały udział w Narodowej Wojnie lub w zdobyciu Paryża, Duchowni zaniosszy do Najwyższego dziękczynane modły za oswobodzenie Rosyji w 1812 roku od najścia неприжациѣ, zaintonowali błagalny hymn o długie lata CESARSKIEJ Famiłii i wiernego w Chrystusie rycerstwa, poczem odmówili modlitwę za duszę spoczywającego w Bogu CESARZA ALEXANDRA I.

Po skończonych modłach, Jego CESARSKA MOŚĆ raczył obejść szeregi wojska, poprzedzany przez Najprzewielebniejszego Metropolitę Antoniego, który pokrapiał chorągwie wodą święconą.

Następnie, Jego CESARSKA MOŚĆ, oświadczywszy wojsku podziękowanie za okazaną przez nie gorliwość w służbie, raczył rozkazać odnieść chorągwie na swe miejsca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najtasławiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Włodzimierza 2-jej klasy, Jeneral-Porucznicy, Naczelnicy Dywizji 1-jej Lekkiej Jazdy Gwardyi, Łańskiej 1-szy, i 22-jej Piechoty, Tolmaczew.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 20-go Grudnia, mianowani: zostający w Wojskowo-Naukowych zakładach Półkownik Winułow, Dyrektorem Michajłowskiego Wo-

го-Воронежскаго Кадетскаго Корпуса; Навагинскаго Пѣхотнаго Полка Полковникъ Ковалевскій 2 й, Командиромъ Апшеронскаго Пѣхотнаго Полка; находящійся при Командующемъ Войсками на Кавказской Линіи и въ Черноморіи, состоящій по Арміи Полковникъ Бибиковъ, Командиромъ Навагинскаго Пѣхотнаго Полка.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Дворянствомъ Киевской Губерніи кандидатовъ, Высочайше утвердить соизволилъ тамошнимъ Губернскимъ Предводителемъ Дворянства, состоявшаго донинѣ въ семь званій, Тайнаго Совѣтника Графа Тышкевича.

Въ прошломъ 1843 году, съ Высочайшаго разрѣшенія начато возведеніе въ здѣшней Петропавловской крѣпости особаго зданія для помѣщенія въ ономъ звонкой монеты и слитковъ, составляющихъ фондъ Экспедиціи Государственныхъ Кредитныхъ билетовъ и Депозитной Кассы, такъ какъ имѣющіеся въ означенныхъ Установленіяхъ кладовыя, по огромности капиталовъ, тамъ хранящихся, оказываются тѣсными, и при томъ, находясь въ самой населенной части города недовольно безопасны въ случаѣ пожара въ сосѣдственныхъ мѣстахъ. Нынѣ зданіе сіе кончено, въ которое и предложено на первый разъ перевезти (за отложеньемъ звонкихъ денегъ въ потребномъ количествѣ для обыкновенныхъ оборотовъ Экспедиціи Кредитныхъ билетовъ и Депозитной Кассы) золотою и серебряною монетою 63,390,000 руб. и слитками драгоцѣнныхъ металловъ 7,074,245 р. 99 к., всего 70,464,245 р. 99 к.

По предварительному сношенію Управляющаго Министерствомъ Финансовъ съ Государственнымъ Контролемъ, составлены правила касательно обрѣзванія, перевозки и дальнѣйшаго храненія сего капитала въ новой запасной кладовой. При утвержденіи сихъ правилъ, Его Императорскому Величеству благоугодно было дать новое доказательство довѣрія и уваженія къ здѣшнему купеческому сословію изъясненіемъ Высочайшей воли, чтобы оное, изъ среды своей и иностранныхъ гостей, избрало депутатовъ для присутствованія при свидѣтельствованіяхъ перевозимаго капитала и при самой перевозкѣ и размѣщеніи оного въ новомъ зданіи. Купечество, принявъ такое изъясненіе Монаршей воли съ чувствами глубочайшаго благоговѣнія и благодарности къ Высокому Покровителю торговли, имѣло 15 прошедшаго Ноября по приглашенію Биржеваго Комитета, собраніе, въ которомъ единогласно выбраны двадцать четыре депутата.

2-го сего Декабря, въ присутствіи Государственнаго Контролера и Управляющаго Министерствомъ Финансовъ, произведено Ревизионнымъ Комитетомъ, составленнымъ изъ членовъ Совѣта Кредитныхъ Установленій, и всѣми депутатами отъ биржеваго купечества, свидѣтельствованіе предназначенныхъ къ перевозкѣ звонкихъ денегъ и слитковъ, которые и найдены въ томъ самомъ количествѣ; какъ выше показано. По окончаніи сей повѣрки приложены къ кладовымъ Экспедиціи Кредитныхъ билетовъ печати Членовъ Ревизионнаго Комитета и Правленія Экспедиціи.

7-го Декабря, въ присутствіи Г. Предсѣдателя Государственнаго Совѣта, Предсѣдательствующаго и въ Совѣтѣ Кредитныхъ Установленій, Князя Иллариона Васильевича Васильчикова, Государственнаго Контролера, Управляющаго Министерствомъ Финансовъ, Членовъ Ревизионнаго Комитета, особыхъ Депутатовъ отъ купечества и чиновниковъ Экспедиціи Государственныхъ Кредитныхъ билетовъ и Депозитной Кассы, началась перевозка предназначенныхъ къ помѣщенію во вновь возведенномъ въ С. Петербургской крѣпости зданіи звонкой монеты и слитковъ. Перевозка сія производилась ежедневно съ 7 по 14 число включительно, при Депутатахъ отъ Совѣта Кредитныхъ Установленій и при четырехъ Депутатахъ отъ купечества, по очереди при семъ неотлучно присутствовавшихъ, которые свидѣествовали своею подписью на накладныхъ какъ отпуску, такъ и приѣму въ запасную кладовую; о перевезенныхъ количествахъ ежедневно составляемы были особые журналы за подписью Депутатовъ Совѣта, Управляющаго и двухъ Директоровъ Правленія Экспедиціи Кредитныхъ билетовъ. По произведеніи перевозки всей предназначенной суммы 14 числа сего Декабря, Совѣтъ Кредитныхъ Установленій въ под-

ронежскаго Корпуса Кадетовъ; Полковникъ Навагинскаго Полка Пешего, Ковалевскій 2-й, Доводящій Апшеронскаго Полка Пешего; остающіеся при Доводящемъ Войсками на Кавказской Линіи и на Черноморіи, находящійся по Арміи Полковникъ Бибиковъ, Доводящій Навагинскаго Полка Пешего.

— Его ЦЕСАРСКА МОЩЬ, зъ двухъ выбранныхъ przez Szlachtę Gubernii Kijowskiej Kandydatów, Najlaskawiej utwierdzić raczył tamczonym Marszałkiem Gubernialnym, Sprawującym dotąd ten obowiązek, Radcą Tajnego Hrabiego Tyшкевича.

W opłynionym 1843 roku, za Najwyższem zezwoleniem, rozpoczęto budowę w tutejszej twierdzy śś Piotra i Pawła osobnego gmachu, dla pomieszczenia w nim monety brzęczącej i sztab, stanowiących fundusz Expeditury biletów kredytowych Państwa i Kassy depozytowej, z tej przyczyny, że znajdujące się w pomienionych zakładach skarbcu, dla ogromu zachowywanych w nich kapitałów, okazały się być ciasnymi, a przytém, będąc położone w najludniejszej części miasta, nie dosyć bezpiecznymi w przypadku pożaru w miejscach pobliskich. Obecnie gmach ten ukończonym został, i zamierzono, (odłożwszy potrzebną ilość brzęczącej monety na zwykłe obroty Expeditury biletów kredytowych i Kassy depozytowej) przewieźć doń, na pierwszy raz, w złotej i srebrnej monecie 63 390,000 rub., a w sztabach drogich metali 7,074,245 rub. 99 kop.; ogółem rub. 70,464,245 kop. 99.

Po poprzedniem zniesieniu się Zarządzającego Ministerstwem Skarbu z Kontrollerem Państwa, ułożono zostały przepisy, względem przejrzenia, przewiezienia i dalszego zachowywania tego kapitału w nowym skarbcu zapasowym. Przy zatwierdzeniu tych przepisów, podobno się Jego CESARSKIEJ MOŚCI dać nowy dowód zaufania i poważania dla tutejszego stanu kupieckiego, przez objawienie Najwyższej woli, aby stan ten, z pośród siebie i goszczących tu kupców obcych, wybrał deputowanych, którzyby obecni byli przy rewizji mającego się przewieźć kapitału, tudzież przy samem przewiezieniu i umieszczeniu go w nowym gmachu. Stan kupiecki, przyjąwszy takowe objawienie Monarszej woli z uczuciami najgłębszego uszanowania i wdzięczności dla Wysokiego Protektora handlu, odbył w dniu 15 listopada r. b, na wezwanie Komitetu giełdowego, zgromadzenie, na którym jednogłośnie wybrano 24-ch Deputowanych.

Dnia 2-go Grudnia, w obec Kontrollera Państwa, oraz Zarządzającego Ministerstwem Skarbu, Komitet Rewizyjny, złożony z Członków Rady Instytucyj Kredytowych, tudzież wszystkich deputowanych od kupiectwa giełdowego, odbył rewizyą przeznaczoną do przewiezienia monety brzęczącej i sztab, które znaleziono w tejże samej ilości, jak wyżej wyrażono. Po ukończeniu tego sprawdzenia, przyłożone zostały do skarbców Expeditury biletów Kredytowych pieczęcie Członków Komitetu Rewizyjnego i Zarządu Expeditury.

Dnia 7-go Grudnia, w obec P. Prezesa Rady Państwa, Prezydującego zarazem i w Radzie Instytucyj Kredytowych, Xiecia Wasilczykowa, Kontrollera Państwa, Zarządzającego Ministerstwem Skarbu, Członków Komitetu Rewizyjnego, Deputowanych ze stanu kupieckiego, oraz urzędników Expeditury biletów kredytowych Państwa i Kassy depozytowej, rozpoczęto przewożenie monety brzęczącej i sztab, przeznaczonych do umieszczenia w nowo-wybudowanym w twierdzy Petersburgskiej gmachu. Przewożenie to odbywało się codziennie, od 7-go do 14-go Grudnia włącznie, przy Deputowanych z Rady Instytucyj Kredytowych i czterech Deputowanych ze stanu kupieckiego, z kolei przy tém nieodstępnie znajdujących się, którzy poświadczali kwitami odwóz i przywóz do kassy zapasowej; o przewiezionych kwotach codziennie sporządzano protokoły, podpisywane przez Deputowanych Rady, Zarządzającego tudzież dwóch Dyrektorów Zarządu Expeditury biletów Kredytowych. Po odbytem przewiezieniu całej, naznaczonej summy, dnia 14-go Grudnia, Rada Instytucyj Kredytowych w zupełnym komplecie swych Członków i wszystkich Deputowanych ze stanu kupieckiego, odbyła, w obec P. Komendanta twierdzy Petersburgskiej, Generała Piechoty Skobieleva, rewizyą złożoną, we wspomnianym gmachu, monety brzęczącej i sztab, i przeko-

домъ собраніи его Членовъ и всѣхъ Депутатовъ отъ купечества, произвелъ въ присутствіи Г. Коменданта С. Петербургской крѣпости Генерала отъ Инфантеріи Ивана Никитича Скобелева, освѣдѣтельствоваіе помѣщенной въ означенномъ зданіи звонкой монеты и слитковъ, и удостовѣрился, что всѣ оныя находятся въ цѣлости. За сѣмъ ко внутреннимъ дверямъ запасной кладовой приложены печати Государственнаго Контролера, Членовъ Ревизіоннаго Комитета, Управляющаго и Директоровъ Правленія Экспедиціи Кредитныхъ билетовъ, а ключи отъ оныхъ положены въ особый сундукъ, который, также за печатами помѣнутыхъ лощъ, имѣеть храниться въ кладовой при Кредитной Экспедиціи; наблюденіе же за цѣлостію зданія, печатей и замковъ возложено на Комендантское Управленіе С. Петербургской крѣпости.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 26 Декабря.

Открытіе засѣданій палатъ послѣдовало сегодня. Представители иностранныхъ дворовъ явились въ галереѣ, предоставленной дипломатическому корпусу, въ часъ по-полудни. Въ самой залѣ толпились перы и депутаты, и жарко разговаривали между собою. Число присутствовавшихъ депутатовъ простиралось, навѣрное, слишкомъ до 200 чел. Ровно въ часъ, громъ пушекъ возвѣстилъ о выѣздѣ Короля изъ Тюльери, въ сопровожденіи принцевъ, сыновей Его. Новый залъ артиллеріи возвѣстилъ о прибытіи Короля въ домъ палаты депутатовъ, гдѣ Его Величество встрѣченъ былъ большими депутаціями обѣихъ палатъ. Въ четверть втораго, Лудовикъ-Филиппъ вступилъ въ залу, вмѣстѣ съ четырьмя принцами, Его сыновьями. Королева прибыла минутъ за 10 передъ тѣмъ, съ Королевою бельгійцевъ, герцогинею Орлеанскою и прочими принцессами. Единодушными, восторженными восклицаніями привѣтствовали члены палатъ монарха, когда онъ, опираясь на руку герцога Немурскаго, всходилъ на ступени трона. Наружность Лудовика-Филиппа выражала бодрость и удовольствіе. Взойдя на ступени, Король положилъ руку на сердце и поклонился съ замѣтнымъ чувствомъ всему собранію; потомъ, давъ перамъ и депутатамъ знакъ садиться, сѣлъ самъ и прочелъ, съ покрытою головою, слѣдующую тронную рѣчь:

„Господа Перы, господа Депутаты!

„Въ то время, когда заключился послѣдній рядъ вашихъ засѣданій, предметомъ заботъ Моихъ была запутанность дѣлъ, которая легко могла сдѣлаться важною. Необходимость, обезопасить владѣнія наши въ Африкѣ отъ частыхъ непріятельскихъ нападений заставила насъ пойти войною на имперію мароккскую. Храбрыя наши войска, морскія, и сухопутныя, предводимыя достойными вождями, со славою достигли, въ нѣсколько дней, цѣли, предназначенной для ихъ мужества. Мира дождались мы такъ же скоро, какъ и побѣды, и Альжирія, гдѣ, въ нынѣшнемъ году, трое сыновей Моихъ имѣли честь служить отечеству, получила двойной залогъ безопасности, потому что въ одно время мы доказали и силу нашу, и нашу умѣренность.

„Мое правительство было запутано съ правительствомъ Королевы Великобританской въ разныя объясненія, заставлявшія опасаться, чтобы отъ нихъ не потеряли нѣсколько отношеній обоихъ государствъ другъ къ другу. Взаимно одушевленные справедливостью и доброю волею, Франція и Англія поддержали между собою то счастливое соглашеніе, которое ручается за спокойствіе всеобщее.

„При посѣщеніи мною Королевы Великобританской, съ цѣлію — показать Ей всю цѣну, какую придаю Я искренней связи (*l'intimité*) насъ соединяющей, и взаимному дружеству, котораго Она представила Мнѣ столько доказательствъ, Я былъ свидѣтелемъ обнаруженія чувствъ, для Франціи и для Меня въ высшей, степени благоприятныхъ. Въ чувствахъ, предъ Мною выраженныхъ, Я нашелъ новыя залогіи прочности всеобщаго мира, доставляющаго нашему отечеству силу и уваженіе извнѣ, съ возможностью спокойно пользоваться возрастающимъ благоден-

налія сѣ, że wszystko znajduje się w całości. Następnie do drzwi zewnętrznych skarbcu zapisowego przyłożono pieczęcie Kontrolera Państwa, Członków Komitetu rewizyjnego, Zarządzającego i Dyrektorów Zarządu Expeditury bilotów Kredytowych, a klucze od tychże drzwi złożono w osobnym kufrze, który, także pod pieczęciami tychże osób, ma być zachowywany przy Expediturze Kredytowej; czuwanie zaś nad całością gmachu, pieczęci i zamków poruczone Zarządowi Komendanta twierdzy Petersburgskiej.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, 26 грудня.

Дзій odbyło się otwarcie Izby ze zwykłymi uroczystościami. Członkowie Ciała Dyplomatycznego ukazali się około godziny 1-jej na galeryi dla nich przeznaczonej, gdy tymczasem sala posiedzeń już była napełniona Parami i Deputowanymi, żywe toczącymi rozmowy. O godzinie 1-jej, wystrzały z dział oznajmiły o wyjeździe Króla z pałacu Tuileryjskiego, a w kilka chwil później o przybyciu Monarchy i towarzyszącego mu orszaku do pałacu Izby Deputowanych. O kwadransie na drugą, Król wszedł do sali, poprzedzony przez wielkie deputacje obu Izby; czterej Xiążęta, synowie Króla, szli obok niego. Królowa, w towarzystwie Królestwa Ich Mość Belgijskich, Xięźnej Orleans i innych Xięźniczek, przybyła 10 minutami pierwiej. Powszechny i żywy okrzyk radości powitał Monarchę, który, wspierając się na ramieniu Xięcia Nemours, wszedł na stopnie tronu, i kładąc rękę na sercu, całe zgromadzenie kilkakrotnie z widocznym powitaniem; poezem dał znak Parom i Deputowanym aby usiedli, i sam usiadłszy, następną odczytał mowę:

„Panowie Parowie, Panowie Deputowani!

„W chwili zamknięcia ostatniego posiedzenia waszego, zawikłania, mogące stać się ważnemi, były przedmiotem mojej troskliwości. Potrzeba zabezpieczenia posiadłości naszych w Afryce od ponawianych napadów nieprzyjacielskich, zmusiła nas do wojny z Państwem Marokańskiem. Waleczne nasze wojska lądowe i morskie, pod godnym ich dowództwem, osiągnęły z chwałą, w ciągu niewielu dni, cel wskazany ich męctwu. Pokój nastąpił równie szybko jak zwycięstwo, i Algierya, gdzie trzej moi synowie mieli w tym roku zaszczyt służyć krajowi, otrzymała podwójną rękojmiec bezpieczeństwa: dowiedliśmy bowiem zarazem naszej potęgi i naszego umiarkowania.

„Rząd mój z rządem Królowej Wielkiej Brytanii zawikłany był w rokowania, które mogły rodzić obawę, że wzajemne stosunki obu krajów mogą z tego powodu ucierpieć. Dobre chęci i duch słuszności z obu stron, utrzymały między Francją i Anglią szczęśliwą jedność, która pokój świata zapewnia.

„W czasie odwiedzin które oddałem Królowej Wielkiej Brytanii, w celu okazania jej jak wysoka cenę ścisłości stosunków, które nas łączą, i przyjaźń zobopólną, której mi tyle dała dowodów: odbierałem oznaki uprzejmości, które dla Francji i dla mnie w najwyższym stopniu były zadowalające. W uczuciach, które były mi wynurzone, znalazłem nowe rękojmie długiego trwania powszechnego pokoju, który zapewnia ojczyźnie naszej na zewnątrz, położenie zaszczytne i silne, wewnątrz zaś, ciągłe wzrastającą pomysłność i spokojne używanie swobód konstytucyjnych.

ствием и дарованными законом правами внутри государства.

„Отношения Мои ко всем иностранным державам постоянно мирны и дружественны.

„Вы свидетели, господа, цвѣтущаго состоянія Франціи. Вы видите, какъ во всѣхъ частяхъ нашихъ владѣній, наша національная дѣятельность развивается, охраняется мудрыми законами и въ нѣдрѣ порядка пожинаетъ плоды своихъ трудовъ. Приращеніе общественнаго кредита и равновѣсія, возстановленное опять между нашими годовыми доходами и расходами, свидѣлствуютъ о счастливомъ вліяніи этого положенія какъ на общія дѣла государства, такъ и на благополучіе частное.

„Финансовые законы будутъ предложены вамъ немедленно. Проекты законовъ объ улучшеніи нашихъ дорогъ, нашихъ гаваней, нашего внутренняго судоходства, объ окончаніи устройства нашихъ желѣзныхъ дорогъ и о разныхъ предметахъ касающихся общественныхъ выгодъ, должны быть равномерно представлены на ваше разсмотрѣніе.

„Посреди благоденствія Государства, Небо благословило Меня въ кругу Моей фамиліи. Оно увеличило число Моихъ дѣтей, и бракосочетаніе возлюбленнаго сына Моего, герцога Омальскаго съ принцессою, которая была съ нами связана тѣсными узами и прежде, принесло Мнѣ и всемъ домашнимъ Моимъ живѣйшее удовольствіе.

„Провидѣніе предназначило Мнѣ, господа, великіе труды и тяжкія испытанія. Я принялъ на Себя это бремя, посвятилъ себя, посвятилъ Свое семейство служенію Моему отечеству. Положеніе прочаго основанія взаимному соединенію и благоденствію нашимъ было, въ теченіе 14-ти лѣтъ, цѣлѣю постоянныхъ усилій Моихъ. Надѣюсь, что, при вѣрномъ вашемъ содѣйствіи, Богъ дозволитъ Мнѣ достигнуть этой цѣли и что признательность счастливой Франціи будетъ наградою нашей преданности другъ другу и честію Моего правленія.

По окончаніи сей рѣчи снова раздались восклицанія: Да здравствуетъ Король!

27 Декабря.

— Во всѣхъ журналахъ разсуждаютъ теперь о тронной рѣчи: въ оппозиціонныхъ, по обыкновенію, все порицаютъ, а въ министерскихъ стараются защищать нынѣшнее министерство и выхваляютъ миролюбивую его политику. Впрочемъ рѣчь сія не произвела почти никакого впечатлѣнія на публику, которая приняла ее столь же холодно, какъ и палаты, потому что министерство, избѣгая всякой вычурности въ слогѣ, изложило просто одни факты. Нѣкоторые полагаютъ, что въ послѣднемъ пунктѣ тронной рѣчи, въ коемъ упоминается о заслугахъ Короля и сыновей его, для блага Франціи, и о признательности народа, заключается мысль на счетъ требованія назначенія содержанія герцогу Немурскому, какъ предполагаемому регенту государства. Больше всего удивляетъ то, что журналъ *Presse*, который правда не всегда говоритъ въ духѣ министерскихъ партій, однако же вообще защищаетъ консервативныя правила, и уже потому самому какъ бы поддерживаетъ политику теперешняго министерства, такъ неблагоприятно отзываясь о тронной рѣчи, что отнынѣ смѣло можно его считать органомъ такъ называемой династической оппозиціи.

— На вчерашнемъ засѣданіи палаты перовъ составлены были отдѣленія. За симъ графъ Бенъ прочелъ докладъ о назначеніи графа Жюбера Перомъ Франціи, а также избрана была большая депутація, которая 1-го Января должна поднести Королю поздравленіе отъ имени палаты. Послѣ сего, Гр. д'Одиффре, Буэле, Кавеньякъ и Кольберъ, назначены были секретарями палаты. Наконецъ члены палаты отправились въ свои отдѣленія, для выбора членовъ адресной коммисіи.

— Въ палатѣ депутатовъ предѣлательствовалъ, по старшинству лѣтъ, Г. Сапе, и предложилъ палатѣ отправиться въ свои отдѣленія для образованія ихъ. По прибытіи изъ отдѣленій обратно на засѣданіе, депутаты занимались разсмотрѣніемъ довѣренностей новоизбранныхъ депутатовъ и приступили къ выбору предѣлателя.

— При выборахъ 9 отдѣленій, оппозиція только въ 2 имѣла перевѣсъ, то есть, въ 3-мъ и 5-мъ. Въ первомъ изъ нихъ, Г. Цезарь Бако избранъ въ предѣлатели, а Г. Жувансе въ секретари; во второмъ, Г.

„Stosunki nasze ze wszystkimi państwami obcemi ciągle są spokojne i przyjaźne.

„Jesteście Panowie świadkami stanu pomysłowego Francyi. Widzicie jak na wszystkich punktach ziemi naszej rozwija się, pod opieką mądrych praw, działalność narodowa, i jak na łonie porządku, zbiera owoce prac swoich. Podniesienie kredytu publicznego i równowagi, zaprowadzona między naszymi dochodami i wydatkami rocznymi, świadczy o błogim wpływie tego stanu rzeczy na interessa powszechnie państwa, równie jak na pomysłowość mieszkańców.

„Prawa finansowe będą wam niezwłocznie przedstawione. Projekta do praw, tyczące się polepszenia stanu naszych dróg, portów, żeglugi wewnętrznej, dokończenia naszych kolei żelaznych i rozmaitych przedmiotów użytku publicznego, również będą podane pod rozagę waszą.

„Śród pomysłowości krajowej, Niebo pobłogosławiło mnie w gronie mojem rodzinem, zwiększyło liczbę moich dzieci, a małżeństwo ukochanego syna mojego, Xięcia Aumale, z Xiężniczką, złączoną z nami tylą już węzłami, było dla mnie i rodziny mojej powodem żywej radości.

„Mości Panowie! Opatrzność przeznaczyła mi wielkie prace i bolesne doświadczenia. Przyjąłem na siebie to brzemie, poświęciłem siebie, poświęciłem moją rodzinę usłudze mojej ojczyzny. Utrwalenie na długą przyszłość wzajemnego ich związku i szczęścia, od lat czterdziestu jest celem moich ciągłych usiłowań. Mam nadzieję, że przy waszem prawem współdziałaniu, Bóg dozwoli mi go osiągnąć, i że wdzięczność szczęśliwej Francyi, będzie nagrodą naszego wzajemnego poświęcenia się i zaszczytem panowania mojego.

Po tej mowie znówu rozległy się najżywsze okrzyki: Niech żyje Król!

Data 27 grudnia.

Dzienniki wszystkich stronnictw zajęte są dziś rozbiorem mowy od tronu. Opozycyjne, jak zwykle, naganiają wszystko; ministerjalne zaś bronią gabinet i wychwala ją pojednawczą jego politykę. Wpływ jednak rzecznej mowy na publiczność jest prawie żaden; przyjęła ją zimno, tak jak i Izby, z powodu, że gabinet, unikając wszelkich deklaracji, przestał po prostu na skróceniu faktów. Niektórzy sądzą, że ostatni paragraf, w którym Król wspomina o usługach swoich i swęj rodziny dla Francyi, i spodziwiał się wdzięczności, zakrywa myśl żądania uposażenia dla Xięcia Nemours, jako domniemanego Rejenta. Uderzającem jest, że *Presse*, dziennik który wprawdzie nie mówi zawsze w tonie stronników ministerjalnych, ale jednak w ogółności broni zasad konserwacyjnych, i już przez to samo zdaje się wspierać politykę teraźniejszego ministerstwa, tak nieprzychylnie wynurza się względem mowy tronowej, że odtąd można go śmiało policzyć do organów tak nazwanej dynastycznej opozycji.

— Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Parów, uorganizowane zostały bióra; poczem Hr. Benquet odczytał sprawozdanie o mianowaniu Hr. Joubert Parem Francyi, oraz wybrana została wielka deputacja, która w d. 1 stycznia ma złożyć Królowi powińszowania od Izby. Następnie mianowano PP. d'Audiffret, Bouclet, Cavaignac i Colbert, Sekretarzami Izby; poczem Izba ułala się do swych biór dla mianowania członków Kommissyi adresowej.

— W Izbie Deputowanych, P. Sapey przyzywał jako najstarszy wiekiem, i wezwał Izbę, aby ułala do swych biór dla ich uorganizowania. Po powrocie z biór na publiczne posiedzenie, zajmowano się roztrząsaniem pełnomocnictw nowo obranych Deputowanych i przystąpiono do wyboru Prezesa.

— Przy wyborach 9 biór, opozycja tylko w 2-eh miała przewagę, to jest w 3-iej i 5-iej. W pierwszym z nich, P. Cezar Bacot obrany został Prezesem, a P. Jouvencel Sekretarzem; w drugim, P. Sapey Prezesem, a P. Jules

Сапе въ председатели, а Г. Жюль-де-Ластери въ секретари. Во всѣхъ прочихъ отдѣленіяхъ были избраны члены консервативной партіи.

— Въ *La Presse* сообщаютъ, что 80 чел. французскихъ жандармовъ, лѣсничихъ и таможенныхъ нижнихъ чиновъ перешли сардинскую границу и арестовали Сардинцевъ, укравшихъ изъ Шартрезскаго лѣса дерево. Они захватили 6 или 7 чел. сардинскихъ подданныхъ, и несмотря на протестъ сардинскихъ властей, отправили ихъ въ Гренобль. Сардинскій кабинетъ подалъ жалобу противъ сего нарушенія границы.

28 Декабря.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, при выборѣ председателя, Г. Созе только при второй баллотировкѣ получилъ рѣшительное большинство, и провозглашенъ былъ председателемъ. Самый опасный его соперникъ былъ Г. Дюпенъ, имѣвшій въ свою пользу 129 голосовъ; а Г. Созе имѣлъ ихъ 177.

— Сегодня, въ палатѣ депутатовъ председательствовалъ еще старшій лѣтами членъ, г-нъ Сапе. Палата занималась исключительно выборами вице-президентовъ; баллотированныхъ было 303 ч., посему необходимое большинство голосовъ составляло 152. Изъ числа кандидатовъ получили: Сальванди 172, Бийонъ 172, Дюфоръ 153, Дебеллеймъ 150, Бильо 146, Лапеллетъ д'Оне 113, и де Садъ 113 голосовъ. Трое первыхъ, которые имѣли необходимое большинство голосовъ, объявлены вице-президентами. Изъ нихъ одинъ только г-нъ Дюфоръ принадлежитъ къ умѣренной оппозиціи. Палата соберется, въ своихъ отдѣленіяхъ, въ слѣдующій Вторникъ, для назначенія комиссіи, для составленія проекта адреса въ отвѣтъ на тронную рѣчь.

— Слышно, что министръ финансовъ дѣйствительно составилъ на будущій 1846 годъ бюджетъ, по которому, за всѣми расходами, останется еще отъ 5-ти до 6-ти миллионovъ государственныхъ доходовъ. Министерство надѣется, что представленіе столь удовлетворительнаго состоянія финансовъ и выгоднаго заключенія займа въ 200 миллионovъ франковъ произведетъ благоприятное впечатлѣніе въ палатахъ.

— По причинѣ болѣе и болѣе усиливающихся сношеній Франціи съ Альжіріею, правительство постановило устроить нѣсколько второстепенныхъ гаваней на берегахъ Средиземнаго моря. Всякая изъ нихъ будетъ имѣть арсеналъ, корабельную верфь и заводъ, съ тою цѣлю, чтобы военные суда могли тамъ стоять и исправляться.

— Сегодня, получено здѣсь извѣстіе изъ Бреста, что 26 числа прибыли туда изъ Рио-Жанейро, на фрегатѣ *Reine Blanche*, графъ Агилъ съ своею супругою, бразильскою принцессою Иннуарию, и адмиралъ Дюпети-Туаръ. Адмиралъ Гривелъ, находящійся въ Брестѣ, отправился тотчасъ на фрегатъ, для привѣтствованія бразильской принцессы, которая вышедши на берегъ, заняла, вмѣстѣ съ своимъ супругомъ, квартиру въ домѣ префекта.

30 Декабря.

Адресная комиссія палаты перовъ состоитъ изъ слѣдующихъ членовъ: маркиза Лапласа, графа Порталли, г-на Мериллю, барона Жирона де л'Энъ, графа Руа, графа Беню и г-на Барта. Комиссія собралась вчера и избрала президентомъ графа Руа, а секретаремъ графа Беню.

— Министръ просвѣщенія снова отправилъ въ Германію чиновника, для обозрѣнія тамошнихъ элементарныхъ училищъ, а также высшихъ учебныхъ заведеній въ Пруссіи. Во Франціи предполагено учредить земледѣльческія и сельскія училища.

— Король и Королева бельгійскіе отправляются сегодня обратно въ Брюссель.

— Адмиралъ Дюпети-Туаръ получилъ приказаніе отправиться немедленно изъ Бреста въ Парижъ, куда его ожидаютъ завтрашній день. Морской министръ предоставилъ на произволъ адмирала, совершить путешествіе около сѣвера или возвратиться во Францію; адмиралъ предпочелъ послѣднее. Появленіе Дюпети-Туара въ то самое время, когда начинаются пренія объ адресѣ, тревожитъ нѣсколько министровъ. Адмиралу замѣтили, что если онъ приметъ почетную шпагу, на приобрѣтеніе которой *National* собралъ 20,000 фр. по подпискѣ, то будетъ уволенъ отъ дѣйстви-

de Lastayrie Секретаремъ. Во всѣхъ прочихъ отдѣленіяхъ, консервативніе членкине избраны.

— *La Presse* donosi, że d. 7 b. m. 80 ludzi francuzkich żandarmów, gajowych i celników, przekroczyli granicę sardyńską, ścigając Sardynczyków, którzy z lasu Chartreux drzewo ukradli, i pojmannywszy 6 czy 7 poddanych sardyńskich, pomimo protestacyi władz tego kraju, wprowadzili ich do Grenoble. Gabinet sardyński miał przesłać naszemu rządowi zażalenie przeciw temu złamaniu granicy.

Dnia 28 grudnia.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, przy wyborze Prezesa, P. Sauzet dopiero za drugimъ głosowaniem otrzymał stanowczą większość i ogłoszony został Prezesem. Najstraszniejszymъ jego współzawodnikiem był P. Dupin, mający za sobą 129 głosów; P. Sauzet zaś miał ich 177.

— Na dzisiejszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, przezydował jeszcze najstarszy wiekiemъ członek, P. Sipey. Zajmowano się wyboremъ Wice-Prezesów: liczba głosujących wynosiła 303, konieczną zatemъ większość 152 głosy. P. Silvandy otrzymał 172, Bignon 172, Dufaure 153, Debelleyme 150, Billault 146, Lepelletier d'Aulnay 113 i de Sade 113 głosów. Trzej pierwsi, którzy sami tylko mieli za sobą większość, wymaganą prawem, ogłoszeni zostali Wice-Prezesami. Jeden tylko P. Dufaure należy do opozycyi umiarkowanej. Biura Izby zgromadzą się we Wtorek, dla wyznaczenia komisyi do ułożenia projektu adresu, w odpowiedzi na mowę tronową.

— Słychać, że Ministrowi skarbu istotnie udało się ułożyć budżet na rok 1846, w ten sposób, że okaże się z niego przewyżka dochodów w ilość 5 lub 6 milionów. Gabinet spodziewa się, że wykazaniemъ świetnego stanu finansów i korzystnego zawarcia pożyczki 200 milionów, pomysłne na Izbachъ sprawi wrażenie.

— Przy powiększających się coraz stosunkachъ Francyi z Algierją, rząd postanowił utworzyć kilka nowych portów drugiego rzędu przy brzegachъ morza Śródziemnego. Każdy z nich ma mieć arsenał, warsztat okrętowy i zatokę, tak aby wojenne okręty tam stać i naprawiane być mogły.

— Dziś nadeszła tu wiadomość z Brestu, że d. 26 przybyli tam na fregacie *Reine Blanche* z Rio-Janeiro: Hr. Aquila ze swoją małżonką, Xiężniczką Brazylijską Januاریą, i Admiral Dupetit-Thouars. Admiral Grivel, znajdujący się w Brest, udał się natychmiast na pokład fregaty dla powitania Xiężniczki Brazylijskiej, która wysiadłszy na ląd, zajęła wraz ze swym małżonkiemъ mieszkanie w pałacu Prefektury.

Dnia 30 grudnia.

Komisysa Izby Parów, mająca poruczenie zająć się ułożeniemъ adresu w odpowiedzi na mowę tronową, składa się z Margr. Laplace, Hr. Portalis, P. Merilhou, Barona Giraud de l'Ain, Hr. Roy, Hr. Beugnot i P. Barthe. Komisysa zgromadziła się wczoraj, i mianowała swym Prezesemъ Hrabiego Roy, a sekretarzemъ Hrabiego Beugnot.

— Minister wychowania publicznego znowu wysłał do Niemiec urzędnika, celemъ zwiedzenia zakładówъ naukowychъ elementarnychъ i wyższychъ w Prussii. Zamierzają zaprowadzić we Francyi szkoły rolnictwa i szkoły wiejskie.

— Król i Królowa Belgijscy wyjeżdżają dziś z powrotem do Bruxelli.

— Admiral Dupetit-Thouars otrzymał rozkaz udać się niezwłocznie z Brest do Paryża, gdzie go jutro oczekują. Minister marynarki zostawił być do woli Admiralowi, odbyć podróż około ziemi, lub też powrócić do Francyi; co przezniosł P. Dupetit-Thouars. Przybycie jego w chwili rozpoczęcia rozpraw nad adresemъ, sprawia pewny niepokój ministerstwu. Jakoż dano mu do zrozumienia, że jeżeli przyjmie szpadę honorową, na którą *National* zebrał 20,000 fr. składki, będzie usunięty z czynnej służby; czego również może się spodziewać, w przypadku wynurzenia niechęci za odwołanie go ze stacyi na Oceanie Spokojnym.

тельной службы, чего может также ожидать, и в случае обнаружения им неудовольствия за увольнение от командования постом на Тихомъ Океанѣ. Полагаютъ что г-нъ Дюпети-Туаръ исполнитъ желаніе правительства, чтобы не лишиться своего мѣста.

— Сегодня, въ палатѣ депутатовъ, г-нъ Дебеллеймъ избранъ 4-мъ вице-президентомъ, получивъ 340 голосовъ, противъ 172.

— По утѣренію журнала *Constitutionnel*, министры съ намѣреніемъ закрыли третьяго дня засѣданіе палаты депутатовъ въ половинѣ пятиго, чтобы выиграть черезъ это время и успѣть собрать своихъ пріятелей, ненаходящихся еще въ Парижѣ. Во всѣ стороны отправлены эстафеты и агенты, и говорятъ даже, что многіе изъ высшихъ чиновниковъ департаментовъ получаютъ отставки, по тому поводу, что мнѣнія ихъ не согласуются съ политикою г-на Гизо.

— Въ Мониторѣ снова обнародованы три Королевскія постановленія касательно главнаго образованія департаментовъ юстиціи, духовныхъ дѣлъ и морскаго. Самый меньшій окладъ жалованья въ этихъ департаментахъ будетъ состоять изъ 1,500 фр., а самый большій, въ двухъ послѣднихъ—изъ 20,000, а въ первомъ изъ 18,000.

31 Декабря.

Въ сегодняшнемъ номерѣ *Journal des Débats* напечатано: министръ просвѣщенія, г-нъ Вильменъ, по слабости своего здоровья, обратился къ Королю съ просьбою, о дозволеніи ему удалиться отъ дѣлъ, на нѣкоторое время. Его Величество Король, къ сожалѣнію своему, согласился, по важности причины, на увольненіе министра. Извѣстіе объ этомъ только сегодня распространилось въ Парижѣ и было принято членами палаты съ истиннымъ участіемъ, дѣлающимъ честь министру. Управление министерствомъ народного просвѣщенія вѣрено между тѣмъ министру публичныхъ работъ, г-ну Дюмону.

— По этому, кажется, можно заключать, что вскорѣ послѣдуетъ преобразование министерства. Вчера, г-нъ Гизо весь день отдавалъ визиты: онъ былъ у англійскаго посланника, въ тюльерійскомъ дворцѣ, у маршала Сульта, у г-на Фюльширона; прочіе министры также ѣздили къ депутатамъ, пользующимся особеннымъ вліяніемъ въ палатѣ. Третьяго дня, вечеромъ, графъ Моле имѣлъ продолжительную аудіенцію у Короля; послѣ него явились къ Его Величеству графъ Монталиве и г-нъ Пакле. Маршалъ Вале, который, какъ говорятъ, будетъ военнымъ министромъ, имѣетъ частыя совѣщанія съ герцогомъ Немурскимъ.

— Въ *Presse* напечатано слѣдующее: „Уже громко говорятъ о образованіи новаго министерства; слышно, что оба центра палаты, лѣвый и правый, соединятся между собою; въ такомъ случаѣ председателемъ кабинета могъ бы быть графъ Моле, а членами: Гг. Сальванди, Биньонъ, Дюфоръ и Билло.“

— Въ минувшее Воскресенье, съ 8-ми до 10-ти часовъ вечера, происходило въ тюльерійскомъ дворцѣ большое засѣданіе совѣта министровъ.

— Сегодня, на засѣданіи палаты депутатовъ, въ то время когда читанъ былъ протоколъ вчерашняго засѣданія, г-нъ Сана, президентъ по старшинству лѣтъ, въ произнесенной рѣчи, объявлялъ собранію, что въ настоящее засѣданіе представлены будутъ на разрѣшеніе палаты важныя вопросы, о колонизаціи Алжиріи, о публичномъ воспитаніи, и о давно обѣщанномъ преобразованіи почтовой части, ожидаемомъ съ такимъ нетерпѣніемъ. Послѣ того, г-нъ Созе, президентъ по выбору, занявъ свое мѣсто, благодарилъ палату за довѣріе къ нему. Наконецъ министръ финансовъ представилъ проектъ закона о чрезвычайныхъ кредитахъ 1844 и 1845 годовъ, также бюджетъ на слѣдующій 1846 годъ, сверхъ того проектъ постановленія о сберегательныхъ кассахъ, и о суммѣ 100 миллионъ франковъ, на погашеніе долга. При концѣ засѣданія, г-нъ Бомонъ потребовалъ чтобы палата приступила къ разсмотрѣнію 28 проектовъ, по которымъ, въ теченіе прошедшаго засѣданія палаты, составлены уже были доклады; президентъ палаты призналъ сіе предложеніе заслуживающимъ уваженія, если только палата не будетъ имѣть противъ онаго никакого возраженія.

— Слышно, что оппозиція будетъ дѣлать возраженія министерству, въ особенности относительно трактата заключеннаго съ Мароккомъ, и что существованіе министерства зависить оттого, придутъ ли заблаговременно не находящіеся до нынѣ на лицо депутаты числомъ 119, принадлежащіе большому

Садзѣ, że P. Dupetit-Thouars, dla zatrzymania swęj posady, przychylił się do życzeń rządu.

— Na dzisiejszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, P. Debelleyne wybrany został czwartymъ Wice-Prezesem, 340 głosami przeciw 172.

— Podługъ dziennika *Constitutionnel*, Ministerstwo umyślnie zamknęło onegdaj posiedzenie Izby Deputowanych o pół do piątej, dla zyskania czasu na zgromadzenie swychъ przyjaciół, dotychczasъ nieobecnychъ w Paryżu. Na wszystkie strony wysłano sztafety i agentów; mówią nawet, że wielu wyższychъ urzędnikówъ departamentowychъ mają otrzymać dymisyje a to z powodu, iż ichъ opinie nie zgadzają się z polityką P. Guizot.

— *Monitor* ogłosił znowu trzy postanowienia Królewskie względemъ organizacyi centralnejъ wydziałów; sprawiedliwości, wyznań i marynarki. Najniższa płaca urzędnikówъ w tychъ wydziałachъ jest 1,500 frank; najwyższa zaś, w dwóchъ ostatnichъ, 20,000 fr. a w pierwszymъ 18,000 fr.

Dnia 31 grudnia.

Dzisiejszy *Journal des Débats* donosi, że P. Villemain, czując się bardzo osłabionymъ na zdrowiu, prosił Króla, aby mu pozwolono było usunąć się od interesów publicznychъ na czasъ niejaki. Król, jakkolwiek z żalemъ, uznającъ słusznośćъ powodu, przyjąłъ dymisyję Ministra oświecenia. Wiadomość ta dzisiaj dopiero po Paryżu się rozeszła, i została przyjętą przez Izby ze spółczuciem, czyniącemъ zaszczytъ P. Villemain. Ministerstwo oświecenia publicznego tymczasowemъ poruczone zostało Ministrowi robót publicznych, P. Dumon.

— Zdawałoby się prawie, że zmiana gabinetu nie jest daleką. P. Guizot cały dzień wczorajszy oddawał wizyty: był u Posła angielskiego, w Tuileryach, u Marszałka Soult, i u P. Fulehiron; inni Ministrowie podobnie odwiedzali posiadającychъ wpływъ znaczny Deputowanych. Onegdaj wieczoremъ, Hr. Malé miał długie posłuchanie u Króla; po nim, Król przyjmowałъ Hr. Montalivet i P. Pasquier. Marszałek Vallée, o którymъ głoszą, że będzie Ministremъ wojny, często miewa konferencyje z Xięciem Nemours.

— *Presse* zawiera wiadomość następną: „Głośno już mówią o utworzeniu nowego gabinetu; słychać, że oba śródki Izby, prawy i lewy, mają się połączyć w jedno. W takimъ razie mielibyśmy gabinet pod prezydentcyą Hr. Malé, którego członkami byłiby: Pp. Salvandy, Bignon, Dufaure i Billault.“

— W Niedzielę zeszłą, od 8 do 10 wieczoremъ, odbywała się w pałacu Tuileryjskim wielka rada Ministrów.

— Na dzisiejszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, po odcytnianiu protokołu posiedzenia wczorajszego, P. Sapey, Prezes ze starszeństwa, przemówił do zgromadzonych, oświadczając, że obecna Izba będzie miała do rozbiórki ważne kwestyje: kolonizacyi Algieryi, edukacyi publicznej, oraz przyrzeczonej oddawna i niecierpliwie oczekiwanej reformy pocztowej. Po nim, P. Sauret, Prezes z wyboru, zajął krzesło i dziękował Izbie za położone w nim zaufanie. Nakoniecъ Minister skarbu przedstawił projekt do prawa o nadzwyczajnychъ kredytachъ za lata 1844 i 1845, oraz budżetъ na rok 1846, a nadto projekt do prawa w przedmiocie kassъ oszczędności, oraz w przedmiocie summy 100 millionów fr. na zmniejszenie długi bieżącej. W końcu posiedzenia, P. Beaumont żądał, aby Izba zajęła się naprzódъ roztrząsaniemъ 28 projektów do prawa, względemъ których w ciągu ostatnichъ posiedzeń złożono już sprawozdania; Prezes uznał to żądanie za słuszne, jeżeli Izba nie sprzeciwi się temu.

— Opozycja, jak słychać, główne zarzuty przeciwъ gabinetowi, czerpać zamierza z traktatu zawartego z Marokkiem, i byt Ministerstwa zależęć będzie od tego, czyli Deputowani, dotądъ nieobecni, których jest 119, i którzy po większej części należą do stronnictwa zachowawczego, przybędą dosyć wcz. śnie, aby się znajdować przy rozpra-

частію къ консервативной партіи, для того чтобы участвовать въ преніяхъ по адресу. Если придутъ, то министерство удержится, хотя существованіе онаго, кажется, не прочно.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 27 Декабря.

Отъ Королевы въ день Рождества Христова, роздано обычной милостыни 900 нищимъ, по 5 шиллинговъ и 168 старцамъ по 13 шиллинговъ.

— Собраніе чиновниковъ магистрата Кингскаго графства, выразивъ ужасъ по поводу насилій и убійствъ, объявившихъ теперь эту страну, объявило, что власть свою почитаетъ недостаточною для подавленія возрастающаго духа анархіи въ семь графствъ. Кажется, что правительство будетъ вынуждено, по сему поводу, предложить парламенту билль, уполномочивающій лорда-наместника Ирландіи, чтобы онъ по требованію высшаго начальства, назначалъ соответственное число полицейскихъ служителей для всякаго округа, и чтобы эти округа удовлетворяли необходимія для этого издержки.

— О'Коннелъ отправился изъ Дублина въ свою деревню Деррайнанъ.

— Французская тронная рѣчь, коей содержаніе напечатано въ сегодняшнемъ *Morning Herald*, произвела благоприятное впечатлѣніе на биржѣ; она казалась удовлетворительною въ томъ отношеніи, что въ ней ни слова не упомянуто объ Испаніи.

28 Декабря.

Лордъ Абердинъ принималъ вчера посланника Уругвайской республики, прибывшаго съ порученіемъ просить посредничества Англіи въ споръ республики съ Аржентинскою областю, и вмѣстѣ съ тѣмъ принести жалобу на пристрастныя дѣйствія англійскаго повѣреннаго въ дѣлахъ въ Буэносъ Айресъ, г-на Мандевилли, явно благопріятствующаго диктатору Розасу. Г-нъ Мандевилль замѣненъ недавно секретаремъ посольства въ Ріо, г-нъ Уселеемъ.

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ утверждаютъ, что Ея Величество Королева опять беременна, и что по этой причинѣ Ея Величество не предприметъ въ наступающее лѣто морской поѣздки.

— Въ *Times* полагаютъ, что открытіе съ Римскимъ дворомъ ближайшихъ сношеній, произвело благоприятное впечатлѣніе на расположеніе умовъ въ Ирландіи.

— По статистическимъ показаніямъ, въ Англіи и княжествѣ Валійскомъ находится 609 католическихъ церквей и часовенъ, а въ Шотландіи 73. Сверхъ того въ Англіи считается 10 католическихъ коллегіумовъ, а въ Шотландіи только 1. Наконецъ въ Англіи и Шотландіи находится 31 монастырь, при коихъ считается 757 католическихъ монаховъ.

— Вице-адмиралъ Остенъ назначенъ на мѣсто вице-адмирала Адама, начальникомъ Северо-Американскаго и Вестъ-Индскаго морскихъ постовъ.

— Изъ Гибралтара снова уведомляютъ, что Марокканцы находятся въ большомъ волненіи. Жители англійскаго округа нарочно истребили пограничные столбы со стороны Сеуты. Танжерскій вице-губернаторъ, хотѣлъ наказать ихъ за это, но отправленный имъ отрядъ войска долженъ былъ воротиться безъ всякаго дѣйствія. Окрестныя племена соединились съ бунтовщиками, и движеніе это угрожаетъ опасностью, тѣмъ болѣе, что Абд-эль-Кадеръ, какъ слышно, напелъ убійщю въ рифскомъ округѣ, смежномъ съ англійскимъ, и легко можетъ воспользоваться этимъ волненіемъ, для своихъ видовъ.

— Вчера, въ судѣ вскрыто было духовное завѣщаніе покойнаго герцога Ангуйемскаго, душеприкащикомъ его, барономъ Билло. Сверхъ сего послѣдняго назначены еще душеприкащиками герцога Бласъ и баронъ Монбель. Оставшееся послѣ него наслѣдство простирается до 250,000 ф. ст., и достается вдовѣ его, за исключеніемъ 25,000 фр., завѣщанныхъ на нищихъ, 25,000 фр. въ пользу бѣдныхъ, и еще 22,000 фр. отказанныхъ разнымъ лицамъ. Послѣ смерти вдовы, двѣ трети этого имуществъ перейдутъ племяннику, а остальная часть, племянницѣ покойнаго герцога.

wach względem adresu. Jeśli przybędą, Ministerstwo tą razą może się jeszcze utrzymać, jakkolwiek byt jego zdaje się być zachwianym.

А Н Г Л І Я.

Лондонъ, 27 грудня.

Звычайна жалмузна, którą Królowa z powodu świąt Bożego Narodzenia rozdaje, udzieloną została 900 osobom, po 5 szyl., a 168 starcom po 13 szyl.

— Zgromadzenie urzędników magistratu hrabstwa Kings, w Irlandyi, po wynurzeniu swęj zgrony z powodu gwałtów i morderstw, jakie obecnie kraj plamą, oświadczyło, że uważa swą władzę za niedostateczną do położenia tamy wzrastającemu duchowi anarchii, panującemu w części tegoż hrabstwa. Zdaje się, że rząd będzie zmuszonym z tego powodu przedłożyć parlamentowi bil, upoważniający Lorda Namiestnika Irlandyi, aby na żądanie wyższej władzy, wysłał stosowną liczbę służby policyjnej do każdego powiatu, gdzieby się tego okazała potrzeba, i aby też powiaty ponosiły kosztą ztąd wyniknąć mogącą.

— O'Connell wyjechał z Dublina do wsi swojej Derry-naue.

— Mowa tronowa francuzka, której treść *Morning-Herald* dzisiaj udzielił, sprawiła pomyślnie wrażenie na giełdzie; szczególnież zdawało się zadowalniać, że o Hiszpanii żadnej nie zawiera wzmianki.

Dnia 28 grudnia.

Lord Aberdeen dawał wczoraj posłuchanie Posłowi rządu Urugwajskiego, mającemu polecenie żądać pośrednictwa Anglii w sporze między rzeczypospolitą Urugwaj a federacją Argentyńską, a razem zawięść skargę na stronność sprawującego interesa angielskie w Buenos-Ayres, P. Mandeville, który jawnie sprzyja dyktatorowi Rosas, lecz który temi czasy został już zmieniony przez P. Ouseley, dotychczasowego sekretarza Poselstwa w Rio.

— Jedno z pism tutejszych zapewnia, że Królowa znówu jest przy nadziei, i że z tego powodu, w ciągu następnego lata, zapewne nie będzie mogła odbyć zamierzonej przejażdżki po morzu.

— *Times* jest tego zdania, że zawiązanie z dworem rzymskim bliższych stosunków, wywarło pomyślny wpływ na usposobienie umysłów w Irlandyi.

— Z wykazów statystycznych przekonywamy się, że w Anglii i Walii znajduje się 609 kościołów i kaplic katolickich, w Szkocyi zaś 73. Prócz tego Anglia posiada 10 katolickich kollegiów, a Szkocya tylko jedno. Nakoniec w Anglii i Szkocyi jest 31 konwentów i klasztorów i 757 katolickich zakonników.

— Vice-admirał Ansten został mianowany głównym dowódcą stacyi Północno Amerykańskiej i Zachodnio-Indyjskiej, w miejsce vice-admirała Adama.

— Z Gibraltaru znówu donoszą, że między ludem Marokkańskim panuje wielkie wzburzenie. Mieszkańcy okręgu Angera umyślnie porzucali znaki graniczne na linii od Ceuty. Vice-gubernator Tangeru chciał ich za to ukarać, lecz wysłane w tym celu wojsko jego musiało wrócić nie nie sprawiwszy. Widząc to okoliczne pokolenia, złączyły się z powstańcami, a to poruszenie może się stać tēm więcej niebezpieczne, że Abd-el Kader, jak mówią, znalazł schronienie w okręgu Riffe, graniczącym z okręgiem Angera, i łatwo potrafiłby użyć tego zaburzenia stosownie do swoich widoków.

— Wczoraj, otworzony został w sądzie testament zmarłego Xięcia Angoulême, przez exekutora testamentowego, barona Billot. Dwaj dodani ex kutorowie są: Xięże Blass i baron Montbel. Pozostały majątek wynosi niespełna 250,000 f. st. i spada na małżonkę Xięcia, z wyjątkiem 25,000 fr. przeznaczonych na nabożeństwa żałobne, 25,000 fr. dla ubogich i 22,000 fr., na różne zapisy. Po śmierci Xiężny, dwie trzecie części majątku przechodzą na synowca, reszta zaś na synowicę Xięcia.

СЪВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

СТАНЫ-ЗЪЕДНОЧЕНЕ АМЕРЫКИ ПОЛНОЧНОЕ.

Спорный вопрос относительно Орегонской страны уже решен *de facto* между Англиею и Соединенными Штатами. Жители Соединенных Штатов, кои въ 1843 году двинулись на запад и, преодолевъ неслыханныя затрудненія и опасности, а также голодъ и жажду, прошедши черезъ въковыя лѣса, пустыни и глубокия рѣки, со своими повозками, вышедши изъ страны, поселились при устьѣ рѣки Орегонъ. Новая сія колонія считаетъ 2,000 жителей, кои основали уже свое правленіе, избрали чиновниковъ, судей, и завели присутственное мѣсто для раздѣла земли; сверхъ сего учредили уже училища и построили нѣсколько церквей, и даже написали изъ Нью-Йорка типографскій станокъ и паровую машину. Въ жизненныхъ припасахъ нескотъ нѣтъ недостатка, и болѣе десяти отличныхъ мѣльницъ мелютъ муку для поселенцевъ.

— По извѣстіямъ изъ Техаса открытіе засѣданій конгресса назначено было, 2-го Декабря. По увѣренію одной изъ Техасскихъ газетъ, генералъ Густонъ получилъ отъ Сантаны письмо, отъ 17-го Октября, въ коемъ онъ, изъявляя дружественныя намѣренія, увѣряетъ, что нѣтъ повода опасаться войны съ Мексикою. Поговариваютъ также, что Англія и Франція обзались вытребовать у Мексиканскаго правительства признаніе независимости Техаса, съ тѣмъ условіемъ, что Франція, всякое покушеніе къ присоединенію Техаса къ Американскимъ Штатамъ, будетъ почитать объявленіемъ войны.

— По полученнымъ извѣстіямъ изъ Мексики, впрочемъ еще недостовернымъ, вся сѣверная часть Мексики до Ріо Гранде дель Норте, возстала противъ президента Сантаны. Говорятъ, что генералъ Ариста, съ 17,000 человекъ, перешелъ уже горы и подвигается къ столицѣ; отрядъ его постоянно увеличивается недображелательствующими Сантанѣ. Хотя извѣстія сіи, можетъ быть, преувеличены, однако же достоверно, что въ конгрессѣ обнаружилось сильное сопротивленіе противъ генерала Сантаны, и конгрессъ рѣшительно отказалъ въ требуемомъ полномочіи на заключеніе займа въ 3,000,000 долларовъ на покрытіе расходовъ предполагаемой экспедиціи противу Техаса. Предложеніе это отвергнуто конгрессомъ, большинствомъ 44 голосовъ противъ 17.

— За пятьдесятъ лѣтъ предъ симъ въ цѣлой Америкѣ находился только одинъ католическій епископъ и 50 священниковъ; теперь тамъ находится 21 католическій епископъ, 1,000 священниковъ, 700 церквей и около 500 миссіонеровъ, кромѣ того находится 48 католическихъ гимназій 21 семинарія, 36 женскихъ монастырей, и 26 сиротскихъ домовъ. Число католиковъ въ послѣднія 10 лѣтъ удвоилось.

ЛА ПЛАТА.

Английскіе купцы, состоящіе въ сношеніяхъ съ южною Америкою, получили чрезъ Ливерпуль письма изъ Монтевидео, отъ 2-го Декабря, въ коихъ содержится неожиданное извѣстіе, что коммодоръ Сѣверо-Американскихъ Штатовъ, захватилъ эскадру Аргентинской республики, подъ тѣмъ предлогомъ, что одинъ Буэнос-Айресскій шонеръ выстрѣлилъ въ контрабандное судно изъ Монтевидео, прибѣгнувшее подъ защиту Сѣверо-Американскаго военнаго корабля. Вместе съ тѣмъ получено извѣстіе, что Бразильскій коммодоръ вслѣдъ за симъ объявилъ, что онъ почитаетъ блокаду конченною, такъ какъ непріятельская эскадра уже не существуетъ; по этому, кажется, что предположено удалить Розаса, для восстановленія независимости оріентальной республики, или присоединенія оной къ Бразиліи.

Спорная kwestya о posiadanie kraju Oregon, jest już niejako rozstrzygniętą *de facto* między Anglią a Stanami-Zjednoczonymi. Obywatele Stanów-Zjednoczonych, którzy w roku 1843 wynieśli się na zachód, pokonawszy niesłychane trudności i niebezpieczeństwa, przetrzymując głód i pragnienie, dostali się przez lasy, stepy i wozbrane rzeki, ze swemi wozami, do pomienionego kraju i osiedli przy ujściu rzeki Oregonu. Nowe te osady liczą 2,000 mieszkańców, którzy już ustanowili między sobą rząd, obrali urzędników, sędziów, i zaprowadzili urząd podziału gruntów; przetrzymali już liczne szkoły i kilka kościołów, a w Nowym-Yorku zamówiono już drukarską prasę i maszynę parową. Bydła i żywności jest podostatkim, a kilkanaście doskonałych młynów dostarcza mąki na potrzeby kolonistów.

— Według wiadomości z Texas, kongress miał być zwołany dnia 2-go grudnia. Według jednego z dzienników Texańskich, Jeneral Houston miał otrzymać pismo od Santany z dnia 17 października, w którym tenże, ogłaszając zamiary przyjacielskie, daje pewną rękojmią, że nie należy się obawiać wojny z Meksykiem. Mówią także, że Anglia i Francya obiecały wyjednać u rządu Meksykańskiego, uznanie niepodległości Texas, z warunkiem, że to ostatnie mocarstwo, wszelką myśl połączenia się Texas ze Stanami-Zjednoczonymi uważać będzie za *casus belli*.

— Według doniesień otrzymanych z M-xyku, potrzebujących jednak potwierdzenia, cała północna część M-xyku aż do Rio-Grande de la Norte, miała powstać przeciw Prezydentowi Santana. Jeneral Arista, na czele 17,000 ludzi, miał już przejść góry i posuwać się ku stolicy, a oddział jego ciągle jest zwiększany przez niechętnych Santanie. Jakkolwiek wiadomości te mogą być przesadzone, rzecz jednak pewna, że w samym kongressie objawiła się silna opozycja przeciw Jeneralowi Santana, i kongress wręcz odmówił upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki w ilości 3 milionów dolarów na pokrycie kosztów zamierzonej przeciw Texasowi wyprawy. Propozycja w tej mierze odrzuconą została przez kongress, większością 44 głosów przeciw 17.

— Przed pięćdziesięcią laty w ołych Stanach Zjednoczonych jeden był tylko Biskup katolicki i 50 ciu księży; teraz wyznanie to w kraju tym liczy: 21 Biskupów, około 1,000 księży, 700 kościołów i do 500 misyjnarzy. Prócz tego jest 48 gimnazjów katolickich, 21 seminarjów, 36 zgromadzeń religijnych płci żeńskiej i 26 domów sierot. Liczba katolików od dziesięciu lat podwoiła się.

СТАНЫ ЛА - ПЛАТА.

Kupecy Angielscy, mający związki z południową Ameryką, otrzymali przez Liverpool listy z Montevideo, datowane 2-go października, i zawierające niespodzianą ważną wiadomość, że Kommodor Północno-Amerykański zabrał całą eskadrę Argentyńską, pod pozorem, że szoner z Buenos-Ayres strzelił do łódki kontrabandzistowskiej z Montevideo, która schroniła się była pod działą okrętu wojennego Północno-Amerykańskiego. Otrzymało zarazem oświadczył, iż blokadę uważa za zniesioną, z powodu, że eskadra blokująca już nie istnieje. Wszystko to zdaje się zapowiadać, że strącenie Rozasa jest zamierzone, celem uczynienia rzeczypospolitej Orientalnej znowu niepodległą, lub połączenia jej z Brezylją.